

UCHWAŁA NR XXXIII / 267 / 2018
RADY GMINY W STAREJ DĄBROWIE
z dnia 23 lutego 2018r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Stara Dąbrowa na lata 2018 – 2026

Na podstawie art.18 ust.1 i ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017r., poz. 1875 ze zm.) i art. 16b, art. 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017r., poz. 1769 ze zm.) oraz art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 12 kwietnia 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2016 r., poz. 487 ze zm.) Rada Gminy Stara Dąbrowa, uchwała co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Stara Dąbrowa na lata 2018 - 2026, która stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Stara Dąbrowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA RADY

Sylvia Kalmus-Samsel
Sylvia Kalmus-Samsel

UZASADNIENIE

Konieczność opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika wprost z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2017 poz. 1769 ze zm.), oraz art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 12 kwietnia 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2016 r., poz. 487 ze zm.).

Strategia pozwoli na racjonalizację lokalnej polityki społecznej

Zgodnie z art. 16b strategia zawiera w szczególności:

1. Diagnozę sytuacji społecznej;
2. Prognozę zmian w zakresie objętym strategią;
3. Określenie:
 - a) celów strategicznych projektowanych zmian,
 - b) kierunków niezbędnych działań,
 - c) sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych,
 - d) wskaźników realizacji działań.

Dokument określa misję oraz wyznacza cele strategiczne i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizować ich skutki. Strategia stanowi zatem podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym, i doprowadzić do integracji społecznej. Strategia stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów pomocy społecznej. Skuteczność wyznaczonych w niej działań pomocowych będzie zależała zarówno od posiadanych i pozyskanych przez gminę środków finansowych, jak i szerokiej, aktywnej i skoordynowanej współpracy przedstawicieli administracji samorządowej i partnerów społecznych, w tym organizacji pozarządowych.

Załącznik do uchwały
Nr XXXIII/ 267 /2018
Rady Gminy Stara Dąbrowa
z dnia 23 lutego 2018r.

GMINNA
STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH
GMINY STARA DĄBROWA NA LATA 2018-2026

SPIS TREŚCI

I.	Wprowadzenie	3
II.	Ukierunkowania prawno – systemowe	3
1.	Metody badawcze	6
III.	Struktura demograficzna i podstawowe dane o mieszkańcach Gminy Stara Dąbrowa	7
1.	Informacje ogólne o gminie	7
2.	Struktura demograficzna mieszkańców	8
3.	Oświata i wychowanie	10
4.	Ochrona zdrowia	11
IV.	Diagnoza sytuacji społecznej	11
1.	Rynek pracy i bezrobocie	11
2.	Ubóstwo	13
3.	Bezdomność	14
4.	Problemy osób niepełnosprawnych i starszych	15
5.	Zagrożenia współczesnej rodziny	17
6.	Przemoc w rodzinie	19
7.	Uzależnienia	20
8.	Bezpieczeństwo i porządek publiczny	22
V.	Analiza SWOT	24
VI.	Założenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Stara Dąbrowa na lata 2018-2026	26
VII.	Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Stara Dąbrowa na lata 2018-2026	31
VIII.	Monitoring i ewaluacja Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Stara Dąbrowa na lata 2018-2026	32
IX.	Źródła i ramy finansowe finansowania	32
X.	Wskaźnik realizacji strategii	32
XI.	Uwagi końcowe	33

GMINNA STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY STARA DĄBROWA
NA LATA 2018-2026

I. WPROWADZENIE

Podstawą prawną do opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Stara Dąbrowa na lata 2018-2026 jest ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej ze zmianami, nakładająca na gminy obowiązek opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych to usystematyzowana, długoterminowa i perspektywiczna koncepcja polityki społecznej, mająca na celu objęcie wsparciem osoby dotknięte wykluczeniem społecznym oraz stworzenie optymalnych warunków funkcjonowania społeczności lokalnej.

Głównym zadaniem strategii jest wyrównanie szans społecznych mieszkańców gminy dzięki efektywnej pracy wszystkich partnerów w obszarze polityki społecznej.

II. UWARUNKOWANIA PRAWNO SYSTEMOWE

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stara Dąbrowa na lata 2018- 2026 jest spójna z dokumentami strategicznymi z zakresu polityki społecznej przygotowanych na poziomie europejskim, ogólnopolskim, regionalnym.

Podkreślona została w niej potrzeba wspólnego działania państw członkowskich na rzecz wychodzenia z kryzysu oraz wdrażania reform umożliwiających stawienie czoła wyzwaniom związanym z globalizacją, starzeniem się społeczeństw czy rosnącą potrzebą racjonalnego wykorzystywania zasobów. Wśród trzech powiązanych ze sobą, wzajemnie wzmacniających się priorytetów znalazł się wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu czyli

wspieranie gospodarki charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną. W strategii „Europa 2020” wśród inicjatyw przewodnich, mających szczególne znaczenie dla polityki społecznej znalazły się: Europejski program walki z ubóstwem, mający na celu zapewnienie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej poprzez pomoc osobom biednym i wykluczonym oraz umożliwienie im aktywnego uczestniczenia w życiu ekonomicznym i społecznym oraz Program na rzecz nowych umiejętności i miejsc pracy, koncentrujący się na stworzeniu warunków do unowocześnienia rynków pracy, przez ułatwienie mobilności pracowników i rozwój ich umiejętności, w celu zwiększenia poziomu zatrudnienia oraz zapewnienie trwałości europejskich modeli społecznych.

Na poziomie krajowym odnieść należy się do Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020, której głównym celem jest rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób w taki sposób, by mogły w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia.

Na poziomie regionalnym Strategia zgodna jest z:

- 1) Strategią Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020.
- 2) Wojewódzkim Programem Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2014-2020;
- 3) Wojewódzkim Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2020;
- 4) Strategią rozwiązywania problemów społecznych w powiecie Stargardzkim na lata 2016-2020
- 5) Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- 6) Gminnym Programem Przeciwdziałania Narkomanii.
- 7) Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014- 2018.
- 8) Gminnym Programem Wspierania Rodziny ma lata 2017-2019.

Podczas przygotowywania Strategii opierano się również na następujących aktach prawnych:

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.),
- 2) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 575) wraz z aktami wykonawczymi,

- 3) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz.1769 ze zm.) wraz z aktami wykonawczymi,
- 4) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390) wraz z aktami wykonawczymi,
- 5) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r. poz. 783) wraz z aktami wykonawczymi,
- 6) ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017r. poz. 1065) wraz z aktami wykonawczymi,
- 7) ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 1828) wraz z aktami wykonawczymi,
- 8) ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2017r. poz. 1938 ze zm.) wraz z aktami wykonawczymi,
- 9) ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2017 r. poz. 882) wraz z aktami wykonawczymi,
- 10) ustawa z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2017r. poz. 1453) wraz z aktami wykonawczymi,
- 11) ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2017r. poz. 1952) wraz z aktami wykonawczymi,
- 12) ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2017r. poz. 489 ze zm.) wraz z aktami wykonawczymi,
- 13) ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2017r. poz. 682) wraz z aktami wykonawczymi,
- 14) ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077) wraz z aktami wykonawczymi,
- 15) ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 2017 r. poz. 2198) wraz z aktami wykonawczymi.
- 16) ustawa z dnia 11 lutego 2016 o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2017r. poz.1851)
- 17) ustawa z dnia 14 czerwca 1960 roku kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017r., poz. 1257)
- 18) uchwała Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (M.P. z 2013r., poz. 1024)

- 19) ustawa z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017r., poz. 1778)
- 20) ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016r., poz. 487)
- 21) ustawa z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2017r., poz. 1832)
- 22) ustawa z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2017r., poz. 180)
- 23) ustawa z dnia 10 kwietnia 1997r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2017r., poz. 220 ze zm.)
- 24) ustawa z dnia 21 czerwca 2001r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2016r., poz. 1610 ze zm.)
- 25) ustawa z dnia 4 lutego 2011r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2016r., poz. 157 ze zm.)
- 26) ustawa z dnia 27 czerwca 2003r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2013r., poz. 982 ze zm.)
- 27) ustawa z dnia 11 września 2015r. o osobach starszych (Dz. U. z 2015r., poz. 1705)
- 28) ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016r., poz. 1860)
- 29) ustawa z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2016r., poz. 1654 ze zm.)

1. Metody badawcze

Starano się, aby dokument ten uwzględniał wiele obszarów polityki społecznej w zakresach w jakich dotyczą profilaktyki i rozwiązywania problemów społecznych. Przeprowadzona diagnoza problemów społecznych występujących w Gminie dała podstawy do konstrukcji celu głównego, celów szczegółowych oraz kierunków działań. Osiągać można je poprzez opracowywanie i realizację konkretnych projektów i przedsięwzięć, a także poprzez realizację już funkcjonujących w Gminie programów, do których należą:

- 1) „Program Wspierania Rodziny w Gminie Stara Dabrowa na lata 2017-2019”,
- 2) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 3) Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- 4) Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii;
- 5) Program „Pomoc gminy w zakresie dożywiania”.

III. STRUKTURA DEMOGRAFICZNA I PODSTAWOWE DANE O MIESZKAŃCACH GMINY STARA DĄBROWA

1. Informacje ogólne o Gminie.

Gmina Stara Dąbrowa położona jest w zachodniej części województwa zachodniopomorskiego i należy do powiatu stargardzkiego. Od strony północnej graniczy z Gminą Maszewo na odcinku 20,5 km, od strony północno wschodniej z Gminą Chociwel na odcinku 8,5 km oraz od południowego – zachodu z Gminą Stargard na odcinku 14,9 km. Gmina leży w zlewni Przymorza i podzlewni rzeki Iny. W południowo wschodniej części gminy płynie rzeka Krąpiel wraz z mniejszymi ciekami wodnymi Kani, Sokoła i Giędnicy po stronie zachodniej, która pełni rolę odwadniającą na terenie Gminy. Gmina Stara Dąbrowa pod względem obszarowym zajmuje 40 miejsce (112 km²), spośród 53 gmin wiejskich na terenie województwa zachodniopomorskiego. Położenie gminy przedstawia poniższa mapa:

Gmina obejmuje 18 jednostek osadniczych: Stara Dąbrowa, Nowa Dąbrowa, Krzywnica, Rokicie, Kicko, Moskorze, Parlino, Łęczycza, Łęczyna, Łęczówka, Tocz, Białuń,

Chlebówko, Wiry, Chlebowo, Rosowo, Storkówko, Załęcze. Dla potrzeb realizacji zadań administracji samorządowych gmina jest podzielona na 13 sołectw.

Sołectwa Gminy Stara Dąbrowa

1	Stara Dąbrowa
2	Nowa Dąbrowa
3	Krzywnica
4	Kicko
5	Storkówko
6	Załęcze
7	Łęczycza
8	Łęczyna
9	Parlino
10	Białuń
11	Chlebówko
12	Chlebowo
13	Tolcz

2. Struktura demograficzna mieszkańców.

Gminę Stara Dąbrowa zamieszkiwało 3.651 osób (stan na dzień 31.12.2017 rok) w tym 1.812 kobiet i 1.839 mężczyzn. Średnia gęstość zaludnienia wynosi: 33 osoby.

Z danych demograficznych wynika, że w 2017 roku przyrost naturalny miał wartość dodatnią: 49 żywych urodzeń i 39 zgony. Liczba mieszkańców w Gminie Stara Dąbrowa maleje. Można wnioskować, że przyczyną zmniejszającej się liczby ludności w Gminie Stara Dąbrowa jest migracja lub emigracja. W populacji mieszkańców Gminy Stara Dąbrowa przeważają mężczyźni co przedstawia poniższa tabela.

Liczba ludności w Gminie Stara Dąbrowa w latach 2015-2017

Liczba ludności	2015	2016	2017
Kobiety	1831	1823	1839
Mężczyźni	1902	1906	1812
Razem	3733	3729	3651

Poniższa tabela prezentuje podział mieszkańców Gminy Stara Dąbrowa ze względu na wiek i płeć.

Struktura wieku mieszkańców Gminy Stara Dąbrowa

Wiek	Płeć	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017
0-17	Kobieta	402	398	400
	Mężczyzna	382	378	379
18-59	Kobieta	1097	1089	1047
18-64	Mężczyzna	1365	1367	1275
60 i więcej	Kobieta	332	336	365
65 i więcej	Mężczyzna	155	161	185

Na terenie Gminy Stara Dąbrowa w 2017 roku zamieszkiwało:

- 1) W wieku 0-17 lat - 779 osób co stanowi 21,33% ogólnej liczby mieszkańców.
- 2) W wieku 18-59 lat (kobiety) - 1047 osób co stanowi 28,68% ogólnej liczby mieszkańców.
- 3) W wieku 18-64 lat (mężczyźni) - 1275 osób co stanowi 34,92% ogólnej liczby mieszkańców.

- 4) W wieku 60 lat i więcej (kobiety) - 365 osób co stanowi 10 % ogólnej liczby mieszkańców.
- 5) W wieku 65 lat i więcej (mężczyźni) - 185 osób co stanowi 5,07 % ogólnej liczby mieszkańców.

W strukturze wiekowej dominuje ludność w przedziale wiekowym od 18-59 lat oraz wiek 18-64 (wiek produkcyjny). W tym przedziale kobiet jest mniej niż mężczyzn. Liczba kobiet przeważa w przedziale wiekowym 60 i więcej lat.

3. Oświata i wychowanie

W Gminie Stara Dąbrowa funkcjonują placówki oświatowe oferujące kształcenie na etapach edukacji, poczynając od przedszkola kończąc na szkołach podstawowych i gimnazjum w trakcie wygaszania.

Edukacja

W Gminie Stara Dąbrowa istnieją 3 szkoły i 3 oddziały przedszkolne.

- 1) Publiczna Szkoła Podstawowa w Parlinie wraz z oddziałem przedszkolnym,
- 2) Publiczna Szkoła Podstawowa w Chlebówku wraz z oddziałem przedszkolnym,
- 3) Publiczna Szkoła Podstawowa w Starej Dąbrowie z oddziałami Gimnazjalnym i przedszkolnym.

Ogółem do szkół podstawowych uczęszcza 287 uczniów, do oddziału gimnazjalnego – 59 uczniów, natomiast do klas „0” – 36 uczniów, a do oddziałów przedszkolnych 54 dzieci (stan na dzień 30.09.2017r.).

4. Ochrona zdrowia

W Gminie Stara Dąbrowa funkcjonuje Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej z siedzibą w Starej Dąbrowie. W ramach podstawowej opieki zdrowotnej Ośrodek zapewnia opiekę dwóch lekarzy rodzinnych, pielęgniarki zabiegowej, pielęgniarki środowiskowo - rodzinnej, położnej środowiskowo – rodzinnej. W Ośrodku znajduje się punkt pobrań materiałów do badań i punkt szczepień. Kadra Ośrodka posiada wysokie kwalifikacje i długoletnie doświadczenie. W Ośrodku prowadzona jest rejestracja telefoniczna i osobista. Na terenie Gminy Stara Dąbrowa brak jest lekarzy specjalistów. Mieszkańcy Gminy Stara Dąbrowa w miejscowości Stara Dąbrowa mogą korzystać z usług lekarza stomatologa refundowanego przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Lekarstwa można zakupić w miejscowej Aptece w Starej Dąbrowie.

Budowanie bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców Gminy wymaga podejmowania wspólnie z powiatem działań w zakresie zapobiegania i rozwiązywania problemów uzależnienia jak i w zakresie rozwoju profilaktyki i promocji zdrowia. Współpraca z władzami powiatu w zakresie stworzenia systemu rozwoju profilaktyki, usprawnienia wczesnej diagnostyki i promocji zdrowia ma na celu :

- 1) Zmniejszenie ryzyka wystąpienia tzw. chorób cywilizacyjnych,
- 2) Ograniczenie możliwości wystąpienia chorób zakaźnych,
- 3) Ograniczenie szkód zdrowotnych związanych z niewłaściwymi warunkami i trybem życia mieszkańców,
- 4) Zwiększenie efektywności leczenia nowotworów, cukrzycy oraz chorób układu krążenia.

IV. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ

1. Rynek pracy i bezrobocie.

Rynek pracy to rodzaj rynku ekonomicznego, na którym z jednej strony znajduje się poszukujący pracy i ich oferty, a z drugiej strony przedsiębiorcy tworzący miejsca pracy i poszukujący pracowników.

Na terenie Gminy Stara Dąbrowa funkcjonuje obecnie 138 podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON. Większość zarejestrowanych firm stanowią podmioty małe. Najwięcej podmiotów gospodarczych jest zarejestrowanych w sektorze budowlanym oraz handlu.

Bezrobocie ma wpływ na poziom i jakość życia rodzin, przyczynia się do zubożenia materialnego, zmniejsza siły wsparcia emocjonalnego i solidarności pomiędzy członkami rodziny, zwiększa ryzyko zaistnienia patologii życia rodzinnego. Na poziomie jednostki, powoduje brak wiary we własne siły, obniżenie samooceny, wpływa na potęgowanie się niezdolności do pokonywania własnych problemów, przyczynia do zaniku gotowości i chęci do pracy, wywołuje obniżenie poziomu umiejętności funkcjonowania w zorganizowanych formach życia społeczno-gospodarczego. Utrata prawa do zasiłku dla bezrobotnych zmusza osoby bezrobotne do szukania wsparcia w instytucjach pomocy społecznej. Bezrobocie jest również źródłem przestępczości. Ludzie, którzy nie mają zatrudnienia często popadają w konflikt z prawem tworząc tzw. margines społeczny.

Niepokojącym zjawiskiem stało się również dziedziczenie bezrobocia przez młodych członków rodzin, którzy nie mają szans trafić na rynek pracy z uwagi na niskie wykształcenie i brak odpowiednich kwalifikacji. Obserwujemy coraz częściej bezradność młodych ludzi, bierność i pesymizm.

Zgodnie z ustawą o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu- bezrobotny to osoba niezatrudniona i nie wykonująca innej pracy zarobkowej zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującego w danym zawodzie lub służbie, nie ucząca się w szkole w systemie dziennym, zarejestrowana we właściwym dla miejsca zameldowania. W okresie od 2015 do 2017 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych z terenu Gminy Stara Dąbrowa z roku na rok malała. Największą grupę osób stanowią osoby długotrwale bezrobotne co przedstawia poniższa tabela.

Charakter bezrobocia w Gminie Stara Dąbrowa w latach 2015-2017

lata charakter bezrobocia	2015	2016	2017
Bezrobocie ogółem	252	191	158
Bezrobotni ogółem z prawem do zasilku	32	32	28

2. Ubóstwo

Ubóstwo oznacza brak dostatecznych środków materialnych do życia i pojmowane jest jako bieda oraz niedostatek. Ubóstwo to najczęstsza od lat przyczyna korzystania ze świadczeń Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stara Dąbrowa. Ubóstwu szczególnie sprzyja bezrobocie oraz niski status zawodowy.

Najczęstszymi powodami udzielania pomocy w latach 2015- 2017 były: ubóstwo bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, potrzeba ochrony macierzyństwa, bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych alkoholizm.

Powody przyznawania pomocy społecznej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Starej Dąbrowie w latach 2015-2017

Liczba rodzin Przesłanka	Liczba rodzin w 2015r	Liczba rodzin w 2016r	Liczba rodzin w 2017r.
Ubóstwo	191	195	167
Bezrobocie	138	112	92
Długotrwała lub ciężka choroba	87	90	75
Niepełnosprawność	87	87	71
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	22	11	11
Potrzeba ochrony macierzyństwa	68	65	52

Alkoholizm	5	6	12
Bezdomność	7	8	11
Zdarzenia losowe	2	1	3
Sieroctwo	10	11	6
Wielodzietność	42	33	29

Osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji mogą liczyć na pomoc Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Dąbrowie, w tym w formie świadczeń pieniężnych (zasilek celowy, zasilek specjalny celowy, zasilek okresowy, zasilek stały). Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej świadczy również pomoc rzeczową i finansową w ramach Wieloletniego Programu Finansowego wspierania gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz pomoc o charakterze niepieniężnym do której zaliczyć można pracę socjalną, opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, sprawienie pogrzebu, zapewnienie schronienia odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej, świadczenie usług opiekuńczych w domu chorego, dożywianie dzieci, gorący posiłek.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje ponadto zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej, udzielając pomocy w formie świadczeń rodzinnych wraz z dodatkami, świadczeń wychowawczych a także przyznaje świadczenia alimentacyjne i podejmuje działania wobec dłużników alimentacyjnych. Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Dąbrowie współpracują z Powiatowym Urzędem Pracy w Stargardzie, organizując prace społecznie-użyteczne, roboty publiczne oraz przekazując osobom bezrobotnym informacje dotyczące możliwości skorzystania z poradnictwa zawodowego oraz szkoleń organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy.

3. Bezdomność

Bezdomność w ujęciu socjologicznym jest problemem społecznym, charakteryzującym się brakiem miejsca zamieszkania. W ujęciu psychologicznym bezdomność to kryzysowy stan egzystencji osoby nie posiadającej faktycznego miejsca zamieszkania, pozbawionej środków niezbędnych do zaspokojenia elementarnych potrzeb, trwale wykorzenionej ze środowiska w wyniku rozpadu więzi społecznych i akceptującej swoją rolę społeczną. Zapobieganie bezdomności wymaga aktywnego zintegrowanego i kompleksowego działania.

W Gminie Stara Dąbrowa bezdomność ma charakter jednostkowy. Nie ma także placówek zapewniających osobom bezdomnym schronienia. Osoby bezdomne z terenu Gminy mogą liczyć na wsparcie instytucji, zapewnienie posiłku, odzieży, a także pobytu w schronisku dla osób bezdomnych poza terenem gminy. Działania podejmowane na terenie Gminy Stara Dąbrowa zaspokajają zapotrzebowanie istniejącego problemu bezdomności. Z powodu bezdomności w roku 2015 zostało objętych wsparciem 7 osób, w 2016 - 8, a w 2017 - 11 osób.

4. Problemy osób niepełnosprawnych i starszych.

Definicja stosowana przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) przyjmuje, że „do osób niepełnosprawnych zaliczają się osoby, z długotrwałą obniżoną sprawnością fizyczną, umysłową, intelektualną lub sensoryczną, która w integracji z różnymi barierami może ograniczać ich pełne i efektywne uczestnictwo w życiu społecznym na równych zasadach z innymi obywatelami.

W Polsce stosowane są co najmniej dwie definicje dotyczące osób niepełnosprawnych. Pierwsza z nich to definicja wynikająca z przepisów prawa i dotycząca prawnej podstawy kwalifikacji do grupy osób niepełnosprawnych. Mówiąc o osobach niepełnosprawnych mamy na myśli osoby posiadające stopień niepełnosprawności orzeczony przez Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, lekarzy orzeczników ZUS, KRUS.

Natomiast druga, stosowana w statystyce GUS jest dużo szersza i ujmuje nie tylko osoby niepełnosprawne prawnie, ale również osoby, które orzeczenia nie mają, lecz deklarują, że mają ograniczenia w wykonywaniu wybranych czynności życiowych (tzw. niepełnosprawność biologiczna).

Osoby niepełnosprawne tak jak my wszyscy ludzie mają dużą potrzebę wyjścia na zewnątrz, utrzymania kontaktów ze środowiskiem oraz bycia potrzebnym i akceptowanym. Włączenie i wspieranie organizacji pozarządowych do działań na rzecz osób niepełnosprawnych pozwoli na rozszerzenie rozmaitych form aktywności, a także spowoduje, że obecność osób niepełnosprawnych w życiu społeczności lokalnej stanie się czymś naturalnym.

W powiecie stargardzkim wydawaniem orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności zajmuje się Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Stargardzie .

Na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, iż z powodu niepełnosprawności w 2015 i 2016 roku skorzystało z pomocy 87 rodzin, w 2017 roku - 71 rodzin.

Niepełnosprawnej osobie pełnoletniej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy zgodnie z orzeczeniem ZUS lub legitymującej się orzeczeniem o znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności przysługuje zasiłek stały. Wysokość zasiłku stałego uzależniona jest od dochodów rodziny lub osoby samotnie gospodarującej i przysługuje w wysokości różnicy między kryterium dochodowym a dochodem. Maksymalna wysokość zasiłku stałego wynosi 604 zł miesięcznie.

W 2015 roku z zasiłku stałego skorzystało 40 osób, w 2016 roku - 37 osób, a w 2017 roku 34 osoby. Osoby niepełnosprawne korzystają także z pomocy w formie zasiłków celowych, okresowych .

Cześć osób niepełnosprawnych pobiera z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej zasiłek pielęgnacyjny. Natomiast rodziny, których członkiem jest osoba z niepełnosprawnością wymagająca pomocy osób drugich w codziennym funkcjonowaniu, mogą ubiegać się o świadczenie pielęgnacyjne oraz specjalny zasiłek dla opiekuna.

Osoby zmagające się z przewlekłą chorobą spotykają się tak jak osoby niepełnosprawne z podobnymi problemami.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starej Dąbrowie udziela pomocy osobom dotkniętym długotrwałą lub ciężką chorobą, którym stan zdrowia uniemożliwia podjęcie pracy zarobkowej, co z kolei powoduje pogorszenie sytuacji finansowej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starej Dąbrowie świadczy na rzecz osób niepełnosprawnych usługi opiekuńcze. Liczba osób wymagających tej formy pomocy z roku na rok wzrasta.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

W 2015 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej opłacał pobyt w Domach Pomocy Społecznej dla 4 osób, w 2016 roku dla 3 osób, a w 2017 roku dla 3 osób.

5. Zagrożenia współczesnej rodziny

Rodzina stanowi integralną część społeczeństwa, stanowi jego najmniejszą, a zarazem podstawową komórkę. Jest najważniejszą grupą społeczną. Rodzina jest pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka. To ono tutaj nabywa wiedzy o otaczającym je świecie, panujących między ludźmi stosunkach. Uczy się wyrażać swoje uczucia (lęk, obawa, zadowolenie, gniew) oraz wartościowania co jest dobre, a co złe. Wychowują się w niej kolejne pokolenia, które w późniejszym okresie swojego życia kreują społeczeństwo. Rodzina kształtuje osobowość młodego pokolenia, postawę społeczną i wyznacza koleje jego losu. Dlatego tak ważne jest zachowanie prawidłowych ról społecznych.

Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych zapewnia się wsparcie.

Ustawa z 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy obowiązek udzielania pomocy rodzinom z dziećmi, które są niewydolne w sprawach opiekuńczo- wychowawczych. W Gminie Stara Dąbrowa pomoc ta realizowana jest głównie poprzez działania asystenta rodziny zatrudnionego od 2012 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Starej Dąbrowie.

W 2015 roku asystent rodziny pracował z 9 rodzinami, w 2016 roku z 10 rodzinami i w 2017 roku z 12 rodzinami przeżywającymi trudności wychowawcze, zagrożonymi umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej. Zadaniem asystenta rodziny jest wzmacnianie roli rodziny poprzez podejmowanie między innymi następujących działań:

- 1) Opracowywanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i pracownikiem socjalnym.
- 2) Udzielanie pomocy rodzinie w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi.
- 3) Wspieranie aktywności społecznej rodzin.
- 4) Motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych.
- 5) Udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej.
- 6) Podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin, udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego.

Asystent rodziny współpracuje z instytucjami i organizacjami realizującymi zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny są to:

- 1) Ośrodki Pomocy Społecznej,
- 2) Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie,
- 3) Zakłady Opieki Zdrowotnej ,
- 4) Powiatowe Urzędy Pracy,
- 5) Placówki oświatowe,
- 6) Policja,
- 7) Ośrodki Interwencji Kryzysowej,
- 8) Placówki Opiekuńczo- Wychowawcze,
- 9) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 10) Zespół interdyscyplinarny,
- 11) Sąd Rejonowy Stargard .

Wspieranie rodziny w prawidłowym pełnieniu swoich ról ma na celu zapobieganie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej i placówkach opiekuńczo- wychowawczych oraz umożliwienie powrotu do rodziny biologicznej dzieci, które zostały umieszczone w pieczy zastępczej.

Wsparcie udzielane rodzinom niewydolnym w sprawach opiekuńczo –wychowawczych powinno mieć charakter profilaktyczny. Ponieważ problemy rodzin często wymagają

interdyscyplinarnych rozwiązań, istotne jest koordynowanie działań wszystkich instytucji działających na rzecz rodziny. Należy zbudować gminny system wspierania rodzin w oparciu o opracowany plan uwzględniający różne formy i metody wsparcia, w tym działalność asystenta rodziny, utworzenia placówki wsparcia dziennego.

6. Przemoc w rodzinie

Przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Wyróżnia się następujące rodzaje przemocy:

- 1) Przemoc fizyczna - naruszenie nietykalności fizycznej.
- 2) Przemoc psychiczna - naruszenie godności osobistej.
- 3) Przemoc seksualna - naruszenie intymności.
- 4) Przemoc ekonomiczna - naruszenie własności.
- 5) Zaniedbanie – naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starej Dąbrowie realizuje Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, którego głównym celem jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Celami szczegółowymi programu są :

1. Zwiększenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
2. Zapewnienie sposobu ochrony ofiar przemocy w rodzinie i możliwości udzielania wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą,
3. Podnoszenie świadomości społecznej i wrażliwości na zjawiska związane z przemocą w rodzinie,
4. Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Diagnozowaniem zjawiska przemocy w rodzinie a także profilaktyką w tym zakresie oraz koordynacją działań pomocowych dla rodzin doświadczających przemocy zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny powołany przez Wójta Gminy Stara Dąbrowa Zarządzeniem Nr 20/2012 z dnia 30 marca 2012 roku. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi: przedstawiciele policji, oświaty, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracownicy socjalni, kurator sądowy, organizacji pozarządowej, służby zdrowia.

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Dąbrowie zajmują się stroną merytoryczną oraz prowadzą dokumentację Zespołu. Zespół Interdyscyplinarny zbiera się nie rzadziej niż co 3 miesiące. W 2015 roku do Zespołu interdyscyplinarnego wpłynęło 14 „Niebieskich Kart”, w 2016 roku - 12, a 2017 roku - 14 „Niebieskich Kart”.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Starej Dąbrowie osoby dotknięte przemocą mogą uzyskać niezbędne informacje, wsparcie oraz odpowiednią pomoc. W ramach podnoszenia kwalifikacji osób pracujących z rodzinami doświadczającymi przemocy członkowie Zespołu biorą udział w szkoleniach, prowadzą działania profilaktyczne.

7. Uzależnienia

Alkoholizm i narkomania są problemami społecznymi, które powodują szkody we wszystkich sferach życia człowieka. Wpływają negatywnie na poczucie bezpieczeństwa społecznego, ogólny stan zdrowia, relacje rodzinne i międzyludzkie. Wśród przyczyn popadania w alkoholizm zasadniczą rolę odgrywają uwarunkowania społeczne, nieprawidłowe wzorce rodzinne, brak celów życiowych, utrata zatrudnienia.

Szerzeniu się narkomanii sprzyja dostępność do środków odurzających, panująca moda na ich zażywanie, chęć poszukiwania nowych doznań i wrażeń, a także traktowanie narkotyków jako środka umożliwiającego ucieczkę od trudności życia codziennego, rozładowania stresu. Uzależnienie od narkotyków jest chorobą, na którą zachorować może każda osoba eksperymentująca ze środkami odurzającymi. Nie leczona narkomania jest chorobą zagrażającą życiu. Obecnie poważne wyzwanie stanowią „dopalacze”. Ogromny problem w związku z pojawieniem się „dopalaczy” oprócz ich szkodliwego działania stanowi stosunkowo łatwa dostępność dla bardzo młodych ludzi.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii należy do zadań własnych gminy.

W Gminie Stara Dąbrowa działania te są realizowane zgodnie z Gminnym Programem Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnym Programem Przeciwdziałania Narkomanii, które uchwalane są corocznie.

Działania w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Alkoholizmowi w 2017 roku realizowane były poprzez :

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i przemoc pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- działania na rzecz przeciwdziałaniu nietrzeźwości kierowców i bezpieczeństwa w miejscach publicznych,
- przestrzeganie zasad wydawania i cofania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz kontrolowanie przestrzegania zasad obrotu tymi napojami.

W programie zawarte zostały cele szczegółowe:

- poprawa umiejętności wychowawczych i sprawowania kontroli nad dziećmi przez rodziców,
- nawiązanie ściślejszej współpracy z pedagogami szkolnymi, Policją, służbą zdrowia,
- koordynacja wspólnych działań profilaktycznych i informacyjnych .

Uzależnienie od alkoholu jest również przyczyną udzielania pomocy finansowej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starej Dąbrowie. Z tego powodu w 2015 roku pomocy udzielono dla 5 rodzin, w 2016 roku dla 6 rodzin, w 2017 roku dla 12 rodzin.

Działania w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017 obejmują :

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej poprzez systematyczne szkolenie pracowników różnych służb w zakresie rozpoznawania i przeciwdziałania zjawiskom patologicznym w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, a w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie zajęć sportowo- rekreacyjnych dla uczniów i młodzieży,
- wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii, udzielanie pomocy społecznej osobom uzależnionym i ich rodzinom.

Celem programu jest podjęcie wielopłaszczyznowych działań mających na celu zapobieganie wszelkim uzależnieniom przez redukcję dostępności na substancje narkotyczne, a przede wszystkim przez pracę profilaktyczną w środowisku lokalnym. Program ten skierowany był głównie do dzieci i młodzieży.

Aktywny udział dzieci i młodzieży w wyżej wymienionych działaniach gwarantuje zmniejszeniem nowych przypadków uzależnienia od substancji, których działanie może prowadzić do narkomanii. Przyczynia się także w istotny sposób do właściwego spędzania czasu wolnego, aktywności na rzecz poznawania swojego rejonu, zrozumienia ludzi starszych i dzieci opuszczonych przez rodzinę.

8. Bezpieczeństwo i porządek publiczny

Jednym z istotniejszych elementów funkcjonowania społeczności lokalnej są kwestie bezpieczeństwa oraz porządku publicznego. Często wskaźniki dotyczące bezpieczeństwa nie odzwierciedlają nastrojów i poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców danego obszaru. Dlatego też istotnym elementem prawidłowo działającej struktury lokalnej jest wizerunek służb zajmujących się na co dzień zapewnieniem bezpieczeństwa oraz porządku publicznego. Jak wskazuje doświadczenie w Gminie Stara Dąbrowa pomimo pojawiających się coraz to nowych zagrożeń, publiczne poczucie bezpieczeństwa dzięki staraniom władz lokalnych pozostaje na wysokim poziomie. Sprawami bezpieczeństwa publicznego na terenie Gminy

Stara Dąbrowa zajmuje się Posterunek Policji i obejmuje zasięgiem swojego działania teren całej Gminy Stara Dąbrowa. W zakresie profilaktyki przestępczości oraz ochrony porządku publicznego podstawowe działania wykonują funkcjonariusze.

W Gminie Stara Dąbrowa znajduje się punkt przyjęć interesantów Posterunku Policji. Na terenie Gminy pracuje 1 dzielnicowy, któremu podlegają rejony w Gminie Stara Dąbrowa.

Do najważniejszych zadań policji, należą ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra, ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego, inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi, a także wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców.

Na terenie Gminy Stara Dąbrowa funkcjonują 3 jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej, która zabezpieczają bezpośrednio cały obszar Gminy Stara Dąbrowa. Ich zadaniem jest przede wszystkim likwidowanie występujących zagrożeń, między innymi walka z pożarami lub innymi klęskami żywiołowymi, np. skutkami silnych wiatrów, skutkami zalań obiektów i terenów, ratownictwo techniczne, zwłaszcza w wypadkach i katastrofach drogowych. Ochotnicza Straż Pożarna jest wyposażona w sprzęt ratowniczo-gaśniczy. Ochotnicza Straż Pożarna działająca na terenie Gminy Stara Dąbrowa jest nie tylko elementem systemu bezpieczeństwa i ochrony przeciwpożarowej, ale jedną z ważnych form społecznej aktywności mieszkańców.

Na obszarze Gminy Stara Dąbrowa działają Ochotnicze Straże Pożarne :

- Ochotnicza Straż Pożarna Stara Dąbrowa,
- Ochotnicza Straż Pożarna Nowa Dąbrowa,
- Ochotnicza Straż Pożarna Parlino.

V. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest jedną z najbardziej znanych technik analitycznych, wykorzystywaną w celu porządkowania informacji. Stosuje się ją do wszystkich obszarów planowania strategicznego, będąc uniwersalnym narzędziem pierwszego etapu analizy strategicznej. W naukach ekonomicznych wykorzystuje się ją do oceny wewnętrznego i zewnętrznego środowiska danej organizacji. Technika analizy SWOT polega na posegregowaniu posiadanych informacji na cztery grupy czynników strategicznych.

Przedstawione poniżej czynniki obejmują mocne i słabe strony, a także szanse i zagrożenia w Gminie Stara Dąbrowa.

Mocne strony	Słabe strony
- sprawny system pomocy społecznej,- rozpoznanie przez władze lokalne i instytucje istniejących problemów społecznych w gminie ,- otwartość i zaangażowanie służb policji do współpracy międzyinstytucjonalnej,- dobrze zorganizowany system oświaty na poziomie przedszkolnym, podstawowym i gimnazjum, które jest w trakcie wygaszania,- oferta działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży,- przygotowanie kadry pomocy społecznej do pracy środowiskowej,- rozwinięta interdyscyplinarna pomoc na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy w rodzinie,- zapewnienie wsparcia ze strony asystenta rodziny,- wspieranie dzieci i młodzieży w formie stypendiów oraz organizowanie dla nich wypoczynku letniego (kolonie),- diagnozowanie problemu bezdomności w	- emigracja młodych i wykształconych osób,- duża liczba długotrwale bezrobotnych , mimo obniżenia stopy bezrobocia,- brak w gminie grup wsparcia i placówek wsparcia dziennego działających na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych,- starzenie się społeczności lokalnej,- brak wykwalifikowanej kadry do świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych,- brak usług psychologicznych,- bierność i brak chęci do podnoszenia swoich kwalifikacji osób długotrwale bezrobotnych,- występowanie zjawiska nielegalnego zatrudnienia,- brak odpowiedniej infrastruktury mieszkaniowej gmin (mieszkania chronione, socjalne, dostosowanie dla osób niepełnosprawnych),- wzrost liczby rodzin dysfunkcyjnych.

gminie oraz informowanie bezdomnych o przysługujących im prawach i dostępnych formach pomocy, - świadczenie w gminie usług opiekuńczych, - informowanie osób starszych i niepełnosprawnych o przysługujących im prawach i dostępnych formach pomocy, - zapewnienie transportu osobom niepełnosprawnym.	

Szanse	Zagrożenia
- wzrost świadomości społecznej dotyczącej problemów zdrowotnych, - wzrost świadomości na temat znaczenia i wartości rodziny, - dalszy rozwój oferty edukacyjnej, - rozwój współpracy pracowników pomocy społecznej z instytucjami sektora publicznego, organizacjami społecznymi oraz lokalną wspólnotą , - wzrost społecznej akceptacji osób niepełnosprawnych, - współpraca instytucjonalna (GOPS, PCPR, PUP, Policja, instytucje oświatowe), - możliwość pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych w tym krajowych i unijnych.	- starzenie się społeczeństwa przy jednoczesnym braku kompleksowych usług i świadczeń skierowanych do osób starszych, - ukrywanie zjawiska przemocy w rodzinie, w tym wobec dzieci, osób starszych i osób niepełnosprawnych, - utrwalanie negatywnych wzorców w rodzinie, w tym „wyuczonej bezradności”, bierności zawodowej, uzależnień, - niski poziom kompetencji rodzicielskich wśród rodziców, - uzależnienie się rodzin od wsparcia pomocy społecznej, - ograniczony dostęp do zatrudnienia osób niepełnosprawnych, - niewystarczające środki na realizowanie działań pomocy społecznej, - migracja osób młodych.

VI. Założenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Stara Dąbrowa na lata 2018-2026.

Strategią nazywamy zaplanowany i często realizowany w praktyce sposób osiągnięcia jakiegoś wyznaczonego celu.

Celem Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Stara Dąbrowa jest wytyczenie priorytetowych rozwiązań w zakresie przewyciężenia określonych problemów społecznych. Punktem wyjścia dla opracowania strategii jest diagnoza stanu faktycznego, analiza danych zastanych wynikających ze specyfiki gminy. Realizacja zadań zawartych w strategii planowana jest na lata 2018- 2026, co powinno zapewnić możliwość długofalowych działań wspierających osoby i rodziny w procesie odzyskania zdolności do samodzielnego funkcjonowania w środowisku.

Priorytetowymi działaniami w sferze przeciwdziałania problemom społecznym na terenie Gminy Stara Dąbrowa powinny być:

- wspieranie rodzin w pełnieniu ich funkcji społecznych,
- wspieranie działań na rzecz ochrony dzieci, młodzieży, rodziny,
- stworzenie systemu wsparcia dla osób starszych, niepełnosprawnych ,
- tworzenie warunków sprzyjających aktywizacji osób niepełnosprawnych oraz rozwijanie kapitału społecznego mieszkańców, uzależnienia i przemoc w rodzinie,
- ograniczenie bezrobocia, ubóstwa i bezdomności.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stara Dąbrowa na lata 2018- 2026 określa cele strategiczne oraz wynikające z nich kierunki działań.

I. Cel strategiczny: Wspieranie i integrowanie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz podniesienie poziomu bezpieczeństwa socjalnego.

Cel szczegółowy 1: Ograniczenie zjawiska ubóstwa i przeciwdziałanie jego skutkom.

Cel ten realizowany będzie między innymi poprzez:

- kontynuowanie pracy socjalnej z osobami znajdującymi się w trudnej sytuacji materialnej i bezrobotnymi między innymi motywowanie do podnoszenia kwalifikacji, poszukiwanie zatrudnienia, zawieranie z nimi kontraktów socjalnych,
- podejmowanie działań wśród osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej w zakresie umiejętnego gospodarowania budżetem domowym,

Cel szczegółowy 2: Upowszechnianie ofert pracy w Gminie oraz wspieranie osób dotkniętych bezrobociem i poszukujących pracy.

Cel ten realizowany będzie poprzez:

- kontynuowanie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Stargardzie w zakresie aktywizacji zawodowej bezrobotnych z Gminy Stara Dąbrowa, upowszechnianie ofert pracy,
- rozwijanie aktywnych form pomocy skierowanych do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i długotrwale bezrobotnym.

Cel szczegółowy 3: Zwiększenie udziału osób starszych i niepełnosprawnych w życiu społeczności lokalnej .

Cel ten realizowany będzie między innymi poprzez:

- diagnoza potrzeb ludzi starszych i niepełnosprawnych oraz dążenie do ich zaspokojenia, praca socjalna,
- wspieranie materialne dla osób samotnych, w podeszłym i osób niepełnosprawnych,
- podejmowanie i rozszerzenie współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych i starszych,
- rozwijanie oferty spędzania czasu wolnego kierowanego do osób starszych, niepełnosprawnych, zapewnienie im odpowiedniego dostępu do kultury, rekreacji poprzez między innymi organizowanie imprez środowiskowych, wycieczek, spotkań integracyjnych,
- promowanie zdrowia i prowadzenia profilaktyki zdrowotnej.

Realizatorzy:

- Wójt Gminy Stara Dąbrowa,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starej Dąbrowie ,
- Urząd Gminy w Starej Dąbrowie,
- Powiatowy Urząd Pracy w Stargardzie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Starej Dąbrowie,
- społeczność lokalna.

Czas realizacji :

- lata 2018-2026

Źródła finansowania;

- budżet samorządowy i centralny,
- fundusze zewnętrzne między innymi sponsorzy zewnętrzni oraz fundusze strukturalne Unii Europejskiej.

Efekty:

- usamodzielnienie części dotychczasowych beneficjentów systemu pomocy społecznej,
- większa aktywność zawodowa mieszkańców gminy,
- lepsza jakość funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania,
- wzrost aktywności gospodarczej gminy,
- lepsze wsparcie dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

II. Cel strategiczny: Wzmacnianie rodzin oraz stwarzanie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do rozwoju.

Cel szczegółowy 1: Wspieranie rodzin mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Cel ten realizowany będzie między innymi poprzez:

- utrzymanie, a w razie konieczności zwiększenie wsparcia ze strony asystenta rodziny dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych,
- zapewnienie rodzinom szerszego dostępu do poradnictwa specjalistycznego,
- poprawienie wydolności opiekuńczo – wychowawczej rodzin, poprzez organizowanie spotkań z pracownikami GOPS i innymi instytucjami.

Cel szczegółowy 2: Zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiedniego dostępu do kształcenia, opieki, oferty spędzania czasu wolnego.

Cel ten realizowany będzie między innymi poprzez:

- zwiększenie dostępu dzieci i młodzieży do alternatywnych form spędzania czasu wolnego między innymi tworzenie nowych miejsc spotkań, rozwijanie obiektów i terenów kulturalnych, turystycznych, sportowo – rekreacyjnych,
- rozwijanie sieci placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, w tym świetlic środowiskowych,

- wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, między innymi poprzez zwiększenie dostępności zajęć wyrównawczych, udzielanie pomocy w nauce, przyznawanie stypendiów socjalnych i zasiłków szkolnych,
- organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży.

Czas realizacji:

Lata 2018-2026

Realizatorzy:

- Wójt Gminy Stara Dąbrowa,
- Rada Gminy,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starej Dąbrowie,
- Gminne Centrum Kultury w Starej Dąbrowie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Instytucje oświatowe.

Źródło finansowania :

- Budżet samorządowy i centralny,
- Fundusze zewnętrzne między innymi fundusze strukturalne Unii Europejskiej,
- Organizacje pozarządowe

Efekty:

- zwiększenie dostępności poradnictwa specjalistycznego,
- zwiększenie szans edukacyjnych dla uczniów uzdolnionych i dzieci mających problemy w nauce,
- wyższy poziom koordynacji działań podmiotów wspierających rodziny, dzieci, młodzież,
- spadek rzeczywistej liczby rodzin mających problemy opiekuńczo - wychowawcze,
- wzrost liczby dzieci i młodzieży korzystających ze zróżnicowanych form spędzania czasu wolnego.

III CEL STRATEGICZNY: Zwiększenie wsparcia w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie.

Cel operacyjny 1: Udzielanie pomocy osobom i rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy.

Cel ten realizowany będzie poprzez:

- podniesienie poziomu wiedzy wśród mieszkańców gminy na temat problemów i zagrożeń związanych z uzależnieniami i przemocą,
- organizowanie i finansowanie szkolnych programów profilaktycznych,
- udział dzieci i młodzieży w konkursach o tematyce profilaktycznej,
- zwiększenie dostępności usług terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cel operacyjny 2: Przeciwdziałanie uzależnieniom wśród nieletnich.

Cel ten realizowany będzie poprzez:

- podejmowanie w gminie przedsięwzięć edukacyjno – informacyjnych poświęconych uzależnieniom i ich skutkom (akcje, kampanie),
- kontynuowanie współpracy z Policją, Sądem Rejonowym w Stargardzie, Kuratorami sądowymi i społecznymi,
- zapewnienie dzieciom i młodzieży alternatywnych form spędzania czasu wolnego,
- zapewnienie mieszkańcom gminy bezpieczeństwa na drodze między innymi poprzez organizację dowozu dzieci do szkoły,

Czas realizacji:

lata 2018- 2026

Realizatorzy:

- Wójt Gminy Stara Dąbrowa,
- Urząd Gminy Stara Dąbrowa,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starej Dąbrowie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Gminne Centrum Kultury w Starej Dąbrowie,

- Szkoły,
- Przedszkole,
- świetlice wiejskie,
- Posterunek Policji w Starej Dąbrowie.

Źródło finansowania:

- Budżet samorządowy i centralny,
- fundusze zewnętrzne między innymi fundusze strukturalne Unii Europejskiej,
- sponsorzy.

Efekty:

- większy poziom świadomości mieszkańców w zakresie profilaktyki uzależnień w rodzinie,
- zmniejszenie liczby przypadków uzależnień w rodzinie,
- ograniczenie przestępczości, w tym wśród młodocianych,
- lepszy dostęp do wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych w rodzinie.

VII. Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Stara Dąbrowa na lata 2018-2026

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Stara Dąbrowa na lata 2018- 2026 nie stanowi zamkniętego zbioru i katalogu działań. Wraz z rozpoznawanymi potrzebami możliwe jest projektowanie nowych przedsięwzięć, będących odpowiedzią na aktualne wyzwania. W okresie czasu, który obejmuje strategia, wdrażane i realizowane będą, w zależności od potrzeb, programy i projekty dotyczące poszczególnych obszarów problemów społecznych, między innymi wspierania osób niepełnosprawnych, aktywizacji osób bezrobotnych, wspierania rodziny i dzieci.

Opracowana strategia stanowi dokument, który programuje życie społeczności lokalnej. Ma ona charakter elastyczny i stwarzający możliwości odpowiedniego dostosowania zaprogramowanych działań do zmieniającej się sytuacji społeczno-gospodarczej, pojawiających się nowych problemów społecznych oraz zmian przepisów prawa, które wyznaczają obszary interwencji.

VIII. Monitoring i ewaluacja Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Stara Dąbrowa na lata 2018- 2026

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starej Dąbrowie zgodnie z art. 110 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej jest koordynatorem realizacji strategii. Strategia nie wyczerpuje wszystkich działań, które można jeszcze uwzględnić w dokumencie. Wybrano te najpilniejsze i najważniejsze.

Cele szczegółowe i strategiczne zawarte w niniejszej strategii sformułowano w oparciu o analizę systemu pomocy społecznej, lokalnego rynku pracy, przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie.

Monitoring i ewaluacja zapisów strategicznych polegające na zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących zrealizowanych bądź realizowanych działań będzie prowadzony przez podmioty realizujące strategię i współdziałające w jej realizacji.

Jednym z narzędzi procesu monitorowania Strategii będzie, każdego roku przedkładana Radzie Gminy „Ocena zasobów pomocy społecznej” przygotowywana w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej.

IX. Źródła i ramy finansowe finansowania .

Szczegółowe określenie wysokości planowanych środków na realizację strategii nie jest możliwe ze względu na długi okres obowiązywania dokumentu, a także brak stałych, długookresowych źródeł finansowania.

Zakłada się, że źródłami finansowania lub współfinansowania przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Stara Dąbrowa na lata 2018- 2026 będą: budżet państwa, budżet Gminy Stara Dąbrowa, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła.

X. Wskaźnik realizacji strategii.

W celu stworzenia całościowego obrazu realizowanych działań na rzecz poprawy sytuacji w Gminie niezbędne jest przekazywanie i analizowanie poniższych sprawozdań:

- 1) Oceny zasobów pomocy społecznej.

- 2) Roczne sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Dąbrowie.
- 3) Sprawozdanie z działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- 4) Sprawozdanie z realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie.
- 5) Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

XI. UWAGI KOŃCOWE

Zapisy zawarte w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Stara Dąbrowa na lata 2018- 2026 będą realizowane w ramach przyjętych działań w zależności od posiadanych środków finansowych przez samorząd gminy i pozyskanych z zewnątrz środków finansowych. Dla osiągnięcia wyznaczonych w strategii celów konieczne będzie współdziałanie różnych podmiotów funkcjonujących w tym obszarze polityki społecznej, w tym tych, które działają na wyższym szczeblu administracyjnym.

